

hojně nazýváni Bratři. Bylo na místě opravit klamný dojem, jež toto vydání působilo. Byla tu ovšem edice Vergeriova z téhož roku, poskytla však jen přetisk vydání z r. 1538. Řada příčin, aby co možná brzy vyšel latinský text Bratrské konfese podle její poslední české úpravy. A bylo žádoucí, aby byl i po jazykové stránce co nejzdařilejší, tak aby uspokojil čtenáře zvyklého latině humanisticky vybroušené.

Tu měli své Jednotě posloužit její studenti ve Vitemberku. Bratři vysílali na bohoslovecká studia zpravidla již osvědčenější, starší učedníky, ti pak trvali na školách často řadu let. Bylo tedy na místě očekávat od nich již odpovědnou práci a prostředkování s mistry jejich university. Skrze B. Jana Eneáše a pak skrze B. Izaiáše Cibulku [Caepolu] měl být pro překlad konfese získán někdo z předních odborníků filologů. Lipský filipista Joachim Camerarius, Bratřím blízký, se omluvil stářím a nemocí. Úkolu se podjal jeho zeť Esrom Rüdinger, jeden z profesorů vitemberských, jehož potom uvidíme v přímé službě Jednotě na škole v Ivančicích. Předlohou měl německý text konfese, pořízený B. Herbertem. Styk s českým originálem mu prostředkoval a potřebné informace podával B. Cibulka. Blahoslav mohl ještě číst ukázky překladu. Líbily se mu výstižností i jazykem velice. K dokončení došlo teprve v roce po jeho smrti.

Stálo pak mnoho jednání, aby konfese *vyšla*, podobně jako r. 1538, *ve Vitemberku*, to jest za odpovědnosti tamní university a s osvědčením profesorů bohosloví o její pravověrnosti, třeba přišla Bratřím k dobru návštěva B. Lorence z r. 1568, kdy bylo již mnoho z otázek bratrského učení uspokojivě projednáno. Vitemberští často fungovali jako povolání posuzovatelé cizích věroučných projevů. Po delší dobu však ztráceli jistotu svého postavení, když je samy jejich protivníci ze strany Flaciovy hlasitě podezírali ze zpronevěry pravému luterství a ze skrytého kalvinismu. Odtud rozpaky, se kterými zprvu žádost Bratří odmítali. Caepola měl co dělat, aby zopatrněle profesory povzbudil. Předkládal jim, jak nepříznivé důsledky bude mít jejich zamítnutí pro Jednotu, ač přece jde o touž konfesi, kterou schválil již Luther. A zdali Bratři, z jejichž řad bylo tehdy ve

Vitemberku na 30 studentů, budou je tam nadále posílat? Tu teprve dali profesori svolení k tisku, místo předmluvy poslali však Starším jen soukromý list, v němž pěknými slovy o potřebě křesťanské svornosti a křesťanského společenství osvědčili souhlas s učením v konfesi obsaženým. Jmenovitě potvrdili platnost a náležitost bratrské ordinace — každý sbor mající čisté učení má na ni přece právo — a schválili bratrskou církevní kázeň. Obojího osvědčení potřebovali Bratři vůči těm luterským, kteří právě v těchto bodech Bratry nepřejně kritisovali.

Roku 1573 byla konečně konfese vytištěna. Doprovodem byla otištěna starší svědectví souhlasu reformátorů, jak to učinil již Vergerio ve vydání tübinském, rozhojněná o list Lutherův Augustovi z r. 1542 na doklad, že Luther setrval v srdečném vztahu k Jednotě až do konce svého života. List vitemberské fakulty otiskli Bratři při vydání konfese v příštích letech.

Na Moravě bylo možno udržet úplnou nezávislost Jednoty dle než v Čechách. Protireformační pokusy olomouckého biskupa začaly se sice již za života Blahoslavova, mohly však být ještě snadno odvráceny. V Čechách při menší míře svobody vyznání spěly věci k těsnějšímu spojení s novoutrakvisty a to tím spíše, že tlak doléhal i na ně.

NEZDAREM z r. 1571 nedali se stavové podobojí odradit od dalšího úsilí, aby si na císaři vymohli svobodu vyznání a možnost řádné církevní organizace. Konečně od něho dosáhli slibu, že se o náboženských věcech bude jednat na *zemském sněmu*, který se měl sejít v listopadu 1574. Pro císařovu nemoc byl odložen na *únor* příštího roku a trval s dvojí přestávkou do *září 1575*. Bratřští páni a rytíři tvořili na sněmu skupinu nepřiliš slabší než katolíci. Bylo jich tu 17 ze stavu panského a 142 rytířů se šesti, resp. třinácti hlasy v obojí skupině, čili asi patnáctina stavu panského a dvanáctina stavu rytířského. Mezi zástupci královských měst Bratři ovšem nebyli. Daleko nejsilnější byli novoutrakvisté. S nimi chtěli bratřští stavové stát v jedné řadě, očekávali však pokyny boleslavského seniora B. Kálefa. Mezi bratrskými pány byl ještě na předním místě pán Boleslavě Karel z Krajku, vedle